

Riktlinjer för staket, plank och murar

Syftet med riktlinjerna är att definiera när ett plank/ staket respektive mur är bygglovspliktig och när det kan vara lämpligt eller olämpligt att uppföra ett plank med hänsyn till stads- och landskapsbilden respektive utifrån enskilda behov och önskemål. Fastställda av Byggnadsnämnden 27 januari 2011 § 3.

Foto: Rolf Berggren

Enligt plan- och bygglagen krävs bygglov för att bygga plank och murar. För spaljéer och stängsel (av typen Gunnebo) krävs inget lov. Det finns ingen nationell definition av vad som skiljer plank från staket eller murar från kantstöd. Byggnadsnämnden har därför fastslagit följande:

Staket är en avskärmning med minst 50% genomsiktighet samt är max 1,1 meter högt. Bygglov krävs inte. (Observera dock att staket ska vara trafiksäkra och hålla måttet max 0,8 meter över vägbanan vid korsningar och utfarter, läs foldern **Klipp till**). Mycket genomsiktliga avskärmningar som stängsel och spaljéer kräver inte bygglov.

Bygglovsplikt

- Ett plank är en avskärmning högre än 1,1 meter. Bygglov krävs.
- En mur är tung konstruktion, fristående eller motfylld med jord/stenmassor på ena sidan. Om konstruktionen bygger mer än 0,5 meter över marken krävs bygglov.
- Kantstöd är en stödmur som är motfylld med jord/stenmassor på ena sidan och är lägre än 0,5 meter. Bygglov krävs inte.

Handlingar som krävs för ansökan?

- Ansökningsblankett
- Situationsplan (beställs från kommunens mät och kart enhet på samhällsbyggnadsförvaltningen).
- Beskrivning av materialval/färgsättning
- För plank i bullerutsatta miljöer krävs även en bullerutredning med maxnivå respektive ekvivalentnivå över dygnet
- Murar som inte byggs av prefabricerade så kallade L-stöd krävs även en sektionsritning som visar konstruktionen. För dessa murar krävs också byggnadsplanen.

Bygglovbefriade plank och murar

I plan- och bygglagen finns särskilda bestämmelser för en- och tvåbostadshus. För dessa gäller att plank och murar runt skyddade uteplatser inte kräver bygglov om de placeras inom 3,6 meter från bostadshuset, inte är högre än 1,8 meter och inte placeras närmare tomtgränsen än 4,5 meter. Om grannarna som berörs medger en placering närmare tomtgräns än 4,5 meter krävs inte heller bygglov. För att undvika problem i framtiden rekommenderar nämnden att man tar ett sådant godkännande skriftligt (se **Boverkets** bilaga).

Foto: Helene Grynfarb

Anpassning och utformning

Vissa av Tyresös villaområden har sitt ursprung i de fritidshusområden som successivt planlagts för permanentboende. Andra områden har från början byggts som villaområden på tidigare naturmark. Trädgårdsstadens ideal, med ett oregelbundet gatunät anpassat till en varierad topografi, öppna trädgårdsrum eller naturtomter, präglar dessa områden. Byggnadsnämndens ambition är att värna denna stadsbyggnadstradition genom stor hänsyn till stads- och landskapsbild och en restriktiv inställning till åtgärder som inverkar negativt på den öppna karaktären och den naturliga terrängen.

Mellan grannar

Kortare plank i normalhöjd (upp till 1,8 meter) mellan grannar inne på fastigheterna bedöms normalt inte anpassat till landskapsbilden. Varje ansökan ska bedömas för sig utifrån platsens förutsättningar

Foto: Ove Nilsson

Plank mot gata

Plank ut mot vägen påverkar normalt stads- och landskapsbilden på så sätt att öppenheten och rymden försvinner. Smala gaturum, typ villagator som är helt inplankade upplevs slutna, frånvända och otrygga. Dessa plank bedöms därmed normalt inte som anpassade till stads- och landskapsbild. Det är vanligt att detaljplanen förhindrar att plank byggs mot vägen, genom bestämmelser om att marken inte får bebyggas (s.k. punktprickad mark).

Foto: Birger Lallo

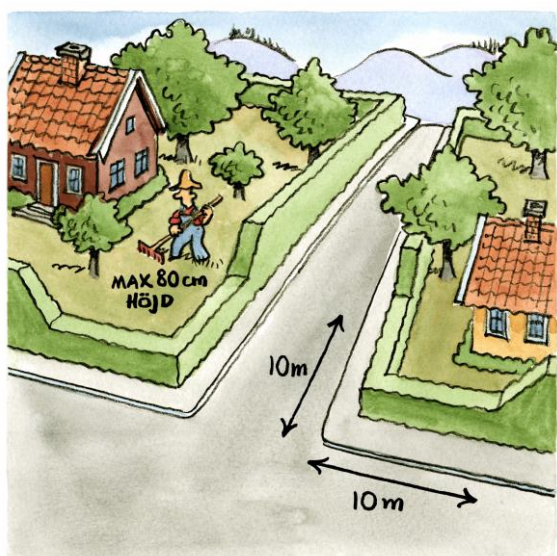
Detaljutformning

Plank, staket, spaljéer och murar kan utformas på många sätt. För att få en god helhetsverkan är det viktigt att utformningen är väl genomarbetad både till färg, form och materialverkan. Anpassningen gäller

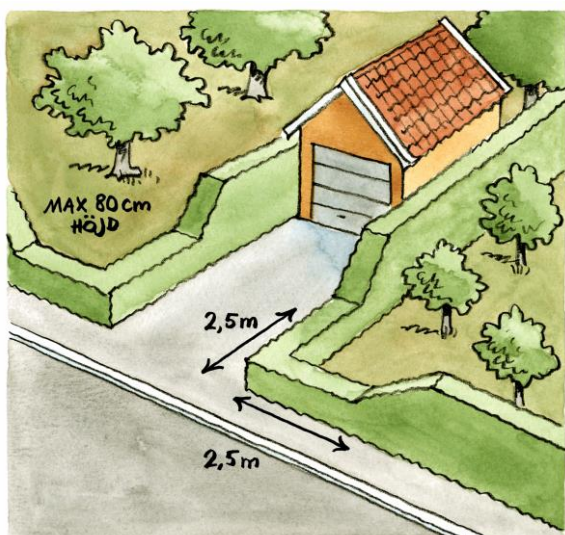
såväl till byggnaden på den egna tomten som till gatan och området. I utsatta lägen är det också viktigt att utforma planket så att klotter motverkas.

Trafiksäkerhet och olägenheter

Tänk på trafiksäkerheten! Plank, staket och häckar får därför inte vara mer än 0,8 meter höga i korsningar och vid utfarter. Då kan den som sitter i bil ha fri sikt. Vi följer Trafikmyndighetens riktlinjer som innebär att i korsningar på bostads gator bör en siktriangel med sidorna 10 meter räknat från vägbanans kant vara fri från siktskyddande föremål på en höjd av 0,8 meter, mätt från vägbanan.

Vid utfart från tomtmark bör en siktriangel med sidorna 2,5 meter räknat från vägbanans kant vara fri från siktskyddande föremål på en höjd över 0,8 meter, mätt från vägbanan. Observera att riktlinjerna även gäller siktskyddande häckar och buskage.

Prata ihop dig med grannen om du tänker bygga nära tomtgräns. Tänk på att till exempel inte skugga eller skärma av grannens sjöutsikt med ditt plank. Läs foldern "**Klipp till**".

Buller

Ljudnivåer

När buller från vägtrafiken är av sådan art att ljudklimatet på tomten är oacceptabelt kan bullerplank vara ett sätt att lösa olägenheten. Den ljudnivå som Tyresö kommun anser vara oacceptabel är om dygnsekvivalentnivån från trafiken är högre än 60 dB (A) vid fasthetsgräns. Är dygnsekvivalentnivån från trafiken lägre än 60 dB (A) och högre än 55 dB (A) får bedömning göras från fall till fall.

Estetiskt utförande

Bullerskyddet ska utföras så att det väl smälter in i den miljö som det placeras i. Växtlighet bör planteras i anslutning till bullerskyddet. Växtligheten renar luften från en del av vägtrafikens utsläpp och gör övergången mellan gata och tomt mjukare. Plank vid en uteplats ger i allmänhet tillräckligt bullerskydd för mindre kostnad än bullerskydd längs hela tomtgränsen. Bullerskyddet kan även utgöras av en jordvall.

Konstruktion

Bullerskyddet bör ha en höjd och en längd så att det uppfyller kraven på högst 60 dB (A) dygnsekvivalentnivå för fastigheten. Detta innebär att bullerskyddet ska

- Ansluta tätt mot marken och inte ha några öppningar (alla öppningar mot gatan försämrar skyddet mot buller)
- Dölja vägbanan, vilket innebär att det ska vara så högt att man inte ser hjulen på bilarna från uteplatsen (vistelse ytan). Höjden måste dock anpassas för att undvika negativ påverkan på stadsmiljön.

Skicka in Ansökan

Tyresö Kommun
Bygglovenheten
135 81 Tyresö